

22130047

CZECH A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
TCHÈQUE A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
CHECO A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)
Mercredi 8 mai 2013 (matin)
Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Napište literární analýzu **jednoho** z následujících textů. Vaše odpověď musí zohledňovat obě přiložené orientační otázky.

1.

Bouda nad potokem

Když k nám do dědiny přijde červencová bouře – je to krása, že není větší. Nejprve se plaví z dálky po dalekých lesích bílovských... Jako by tam velikými pruhy teklo mléko... Pak žlutě, oranžově, fialově se blýská... Ohníky skáčí po nebi... A najednou: Prásk! Třesou se chalupy i stromy – lidé se křižují... To práskl hrom do starého stromu.

5 Ale po chvíli se začnou trhat mraky, stráně jsou najednou pozlacené a z lesů, sečí a zahrad vane mokrý, pročištěný dech travin a křoví. To už kluci sbíhají pod humna, kde hučí veliká voda...

Po jedné takové bouři, která božími posly prala do jedlí a velkými krápkami bila traviny a křoví, šli jsme s Infantem k naší boudě. Byl pln starostí.

10 „Za našima,“ vykládal, „hrom třískl do bříma, že z něho lítaly třísy jako konopí. Náš tatínek šli z lesa a stáli naproti pod jedlí. A povídali: „Děti, to byl šup – mně se zatmělo v očích a břím jak byl vysoký, rozletěl se na dva kusy!“

Celí mokří dospěli jsme až k boudě.

15 Oh, krásné holubí hnízdo! Bylo zaneseno úplně bahnem. Jak bouře nesla zátopy slínu, vše tu bylo na hromadě.

„To bude mít Honza Brňák zlost!“ prohodil Infant.

Zatím jsme byli uneseni něčím zcela novým. Dole za zmoly ozýval se pekelný řvavot... To vody hnaly se úžasnou rychlostí přes balvany, průrvy a skaliska.

Dívali jsme se němi s Infantem na to divadlo.

20 Infant se tak chvíli dívá a pak praví unesen tou krásou:

„Chtěl bys být tou vodou?“

„Chtěl,“ přikývl jsem.

„To bych řekl,“ usmál se, „to bys hnal až do Dunaja!“

25 „A s Dunajem do Bugarestu“ – dodával. „Náš strýc jsou tam na mostech a říkali, že Dunaj je tam jako moře... A zeleňoučka – červené šífy po ní šukají a komíny jejich jen čudí. Člověče, ty dýmají – lopaty se perou ve vodách a Dunaj to všecko nese jak papír...“

Ted' už jsem věděl, co všecko bych spatřil, kdybych byl vodou, jež naráží prudce na břehy, až přší od nich bílý dešť vodního prachu.

„A ty bys nechtěl být tou vodou, Infante?“

30 Kluk zavrtěl hlavou.

„A čím?“

Infant se zamyslel a pohlédl na mne: „Já? – Jeleněm,“ dodal pak chvatně.

„Proč jeleněm?“

35 Infant máchl rukou: „Protože skáče přes skály jako by nic. Já jsem byl s našima na honě a najednou před námi válí se v močařisku – jelen. Válí se, pak vstane a začne se otřípat, až bláto na habříky lítá. Tatínek klepnou hůlkou o strom – a on tě vskočí, parohy položí na hřbet a houp! – přeskočí skálu jakoby nic. Hejný namířili a švác! – ale jelen letěl rychleji než kulka, už jsme ho neviděli...“

Bouda, kterou zanesla bouře bahnem, vytratila se z našich hlav.

- 40 Já plul k Bugarestu, kde červené šífy plují po Dunaji a komíny dýmají a Infant byl spit krásou štíhlých jeleních noh...

Jaroslav Marcha, *Ptačí chléb* (1922)

- (a) Tajná bouda nad potokem, kterou si zhotovila skupina vesnických kluků, byla následkem bouřky téměř zničena. Analyzujte, zda a jaké důsledky měla tato událost na psychický profil a hodnotovou orientaci v úryvku vystupujících postav.
- (b) Charakterizujte jazyk vypravěče a postav a pokuste se určit důvod i původ některých stylistických a lexikálních osobitostí.

2.

Autistka

Au maminko
au tatínku
Vaše mezivztahy mě bolí
děsí mě vaše mimika
5 Váš divný humor
je mi solí
v ráně
Nesmějte se!
Jsem odjinud
10 Jsem zkřehlé
nehýčkané káně
Vidím vás
periferním zrakem
z obrovské výšky
15 Mé srdce
zasažené prakem
vašich rozmíšek žabomyších
je osamělé
jako král
20 Proč vlastně v hrudi buší dál?

Budí mě hrůza
že tu nemám
kam křídla složit
Kdo z vás? Kdy? Koho miloval?
25 A vy se ptáte proč jsem němá?

Jarmila Hannah Čermáková, *Skazočky* (2009)

- (a) Na základě výpovědi mluvčí básně analyzujte, v čem nachází příčiny svého chování jako autistky (tj. jako jedince uzavírajícího se do svého vnitřního světa).
- (b) Sledujte stylistické prostředky, jimiž je dosahována naléhavost výpovědi.